

Neljännesvuositilinpito

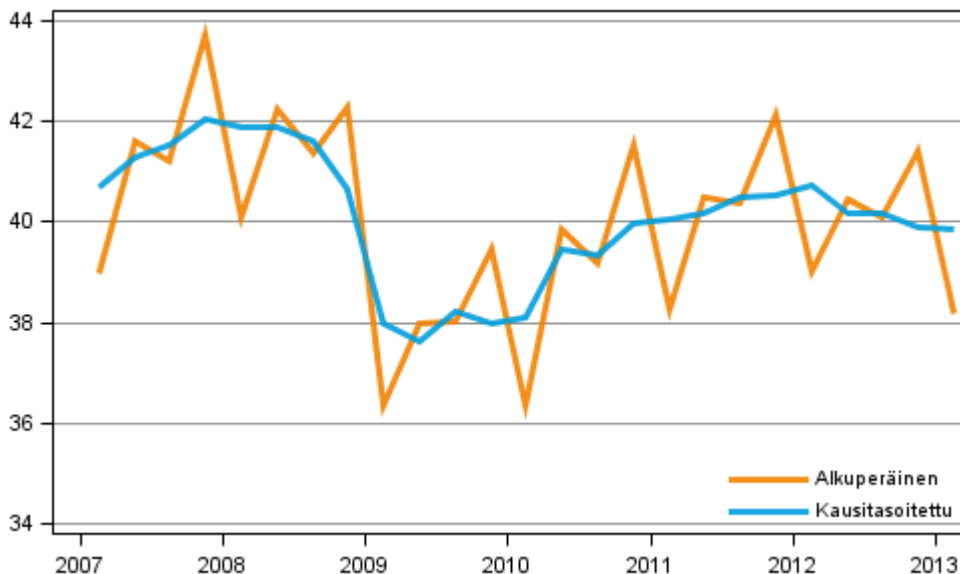
2013, 1. vuosineljännes

Bruttokansantuote väheni 0,1 prosenttia edellisestä vuosineljänneksestä ja 2,1 prosenttia vuoden takaisesta

Korjattu 5.6.2013. Korjaukset merkitty punaisella.

Bruttokansantuotteen volyyymi pieneni tammi-maaliskuussa 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan. Suomen talous oli siten edelleen taantumassa ensimmäisellä neljänneksellä. Vuoden 2012 ensimmäiseen neljännekseen verrattuna bruttokansantuote väheni 2,1 prosenttia työpäiväkorjattuna. Työpäiviä oli ensimmäisellä neljänneksellä kaksi vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Bruttokansantuote, vuosineljänneksittäin viitevuoden 2000 hintoihin (mrd. euroa)

Vuoden 2012 neljännän neljänneksen bruttokansantuotteen muutos tarkentui -0,7 prosenttiin edellisestä neljänneksestä (oli -0,5 %) ja -1,7 prosenttiin vuoden takaisesta (oli -1,5 %).

Viennin volyyymi kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 4 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonti väheni 3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 7,9 prosenttia vuoden takaisesta.

Yksityisen kulutuksen volyyymi kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 0,5 prosenttia vuoden takaisesta. Investoinnit **kasvoivat** 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä, **mutta vähenivät** 5,5 prosenttia vuoden takaisesta.

Volyyymi tarkoittaa tietoa, josta hintojen muutosten vaikutukset on poistettu. Viitevuoden 2000 hintaiset volyymit on ilmaistu suhteessa vuoden 2000 käypähintaiseen (euromääräiseen) tasoon. Muutosprosentit vuoden takaisesta neljänneksestä on laskettu työpäiväkorjatusta aikasarjasta, muutosprosentit edellisestä neljänneksestä kausitasoitetusta aikasarjasta.

Sisällys

1. Suomen talous edelleen taantumassa, teollisuuden tuotanto laski roimasti ensimmäisellä neljänneksellä.....	4
1.1. Tuotanto.....	4
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit.....	6
1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo.....	7
1.4. Käytettävissä olleet tiedot.....	8

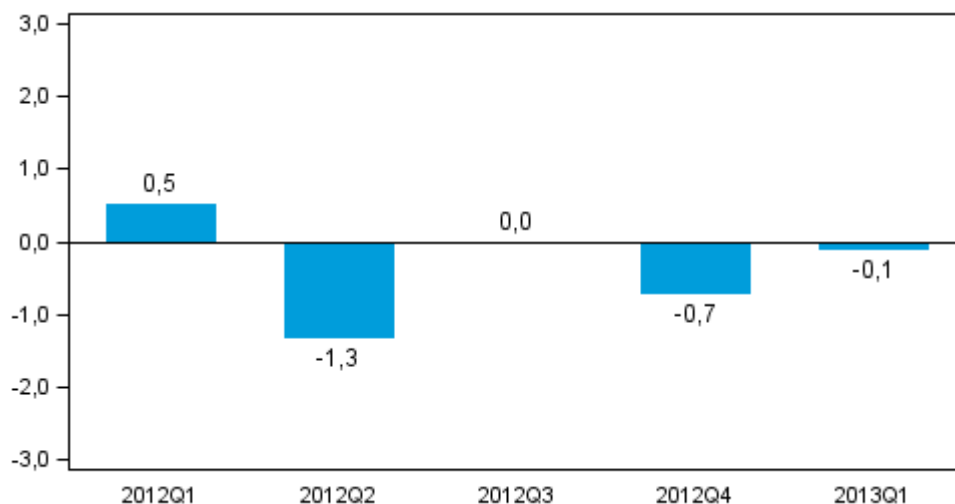
Kuviot

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	4
Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N1 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	5
Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N1 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	5
Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N1 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia).....	6
Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N1 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia).....	7
Tietojen tarkentuminen.....	9
Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito.....	10

1. Suomen talous edelleen taantumassa, teollisuuden tuotanto laski roimasti ensimmäisellä neljänneksellä

Bruttokansantuotteen volyymi väheni tammi-maaliskuussa 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Työpäiväkorjattu bruttokansantuote oli 2,1 prosenttia pienempi kuin vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä. Käyvin hinnoin laskettuna työpäiväkorjattu bruttokansantuote väheni 0,1 prosenttia vuoden takaisesta.

Kuvio 1. Bruttokansantuotteen volyymin muutos edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

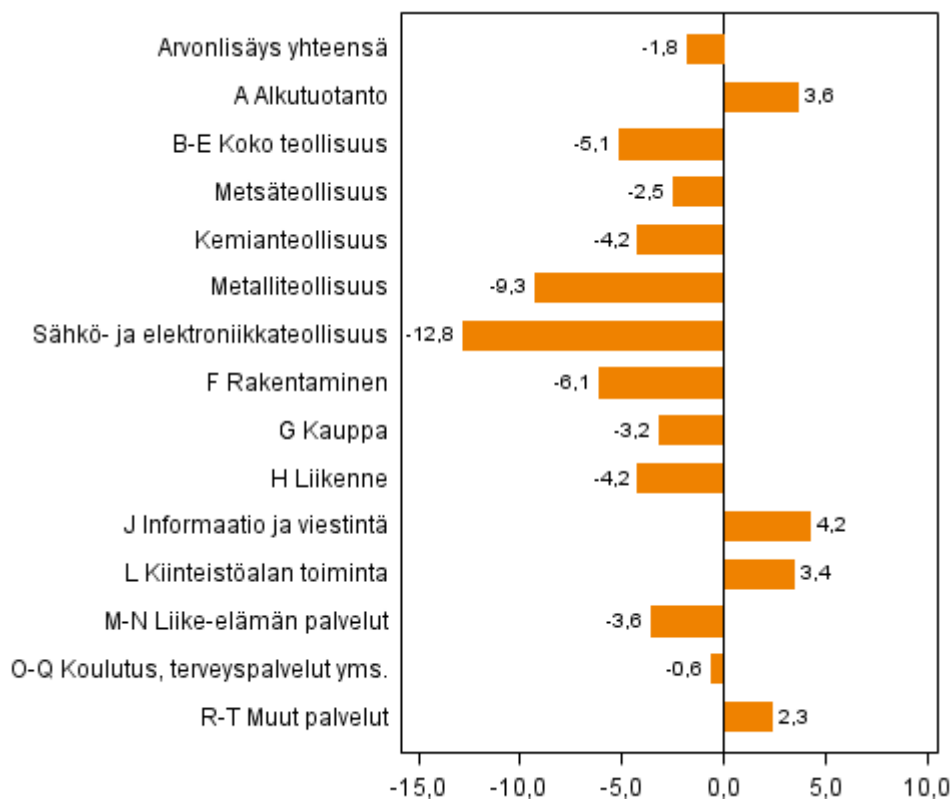
Bruttokansantuotteen kausitasoitettu volyymi on joko vähentynyt tai pysynyt ennallaan nyt jo neljän vuosineljänneksen ajan. Talouden taantuma jatkui siten myös ensimmäisellä neljänneksellä. Viimeksi bruttokansantuote kasvoi vuoden 2012 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin muiden tekijöiden ohella myös autoveromuutoksen aiheuttama myyntipiikki vielä kasvatti kansantuotetta.

Eurostatin kokoamien ennakkotietojen mukaan bruttokansantuote EU-27 -alueella väheni 0,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä vuoden ensimmäisellä neljänneksellä.

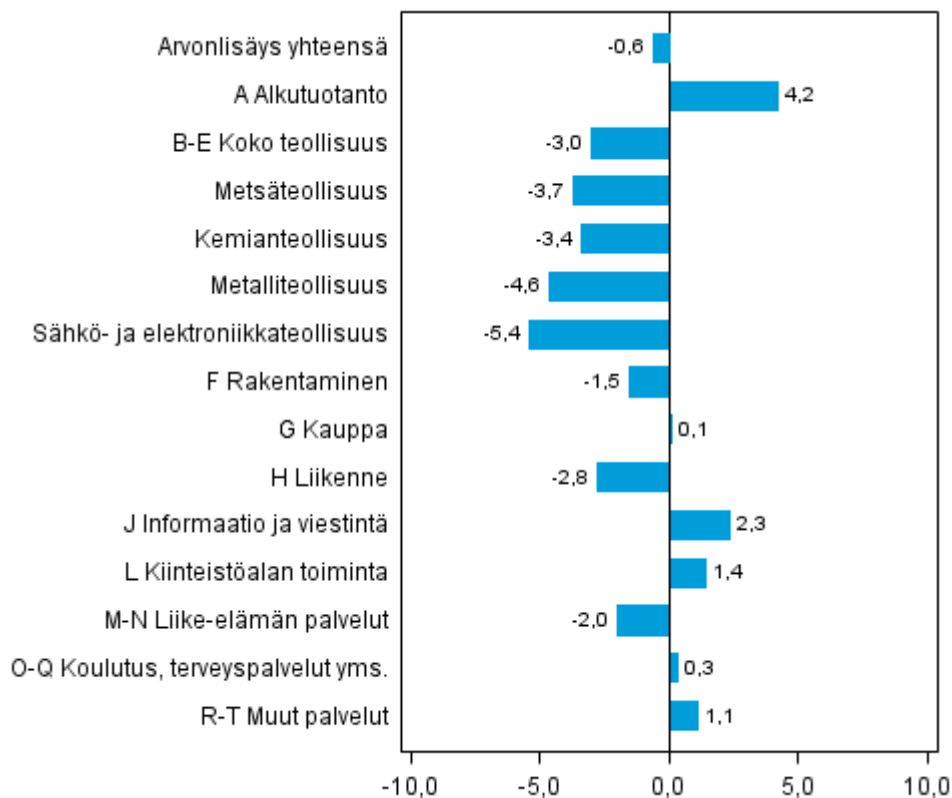
1.1. Tuotanto

Kaikkien toimialojen yhteenlasketun arvonlisäyksen volyymi väheni 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,8 prosenttia vuoden takaisesta.

Kuvio 2. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N1 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 3. Toimialojen arvonlisäyksen volyymin muutokset 2013N1 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Alkutuotannon, eli maa-, metsä- ja kalatalouden arvonlisäyksen volyymi oli ensimmäisellä neljänneksellä 4,2 prosenttia suurempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 3,6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Metsätaloudessa hakkuumäärät lisääntyivät vuoden takaiseen verrattuna yli kahdeksan prosenttia.

Teollisuuden tuotanto laski elintarvikkeiden valmistusta lukuun ottamatta kaikilla toimialoilla tammi-maaliskuussa. Toimialojen B-E arvonlisäys oli 3 prosenttia pienempi kuin edellisellä neljänneksellä ja 5,1 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto supistui eniten, mutta myös metalliteollisuuden arvonlisäys väheni enemmän kuin kertaakaan vuoden 2009 jälkeen.

Rakentamisen tuotanto väheni tammi-maaliskuussa 1,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 6,1 prosenttia vuoden takaisesta.

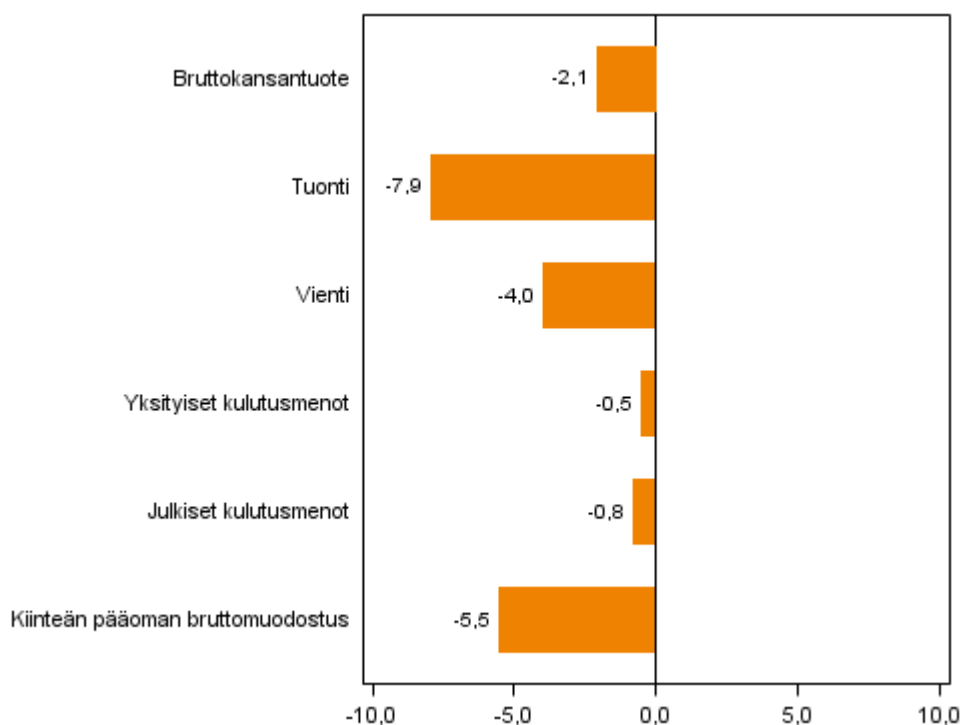
Palvelutoimialojen arvonlisäys pysyi edellisen neljänneksen tasolla, mutta kasvoi 0,4 prosenttia vuoden takaisesta. Yksityisten palvelujen arvonlisäys kasvoi 0,4 prosenttia ja julkisten palvelujen 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Kaupan arvonlisäys oli 0,1 prosenttia suurempi kuin edellisellä neljänneksellä, mutta se väheni 3,2 prosenttia vuoden takaisesta.

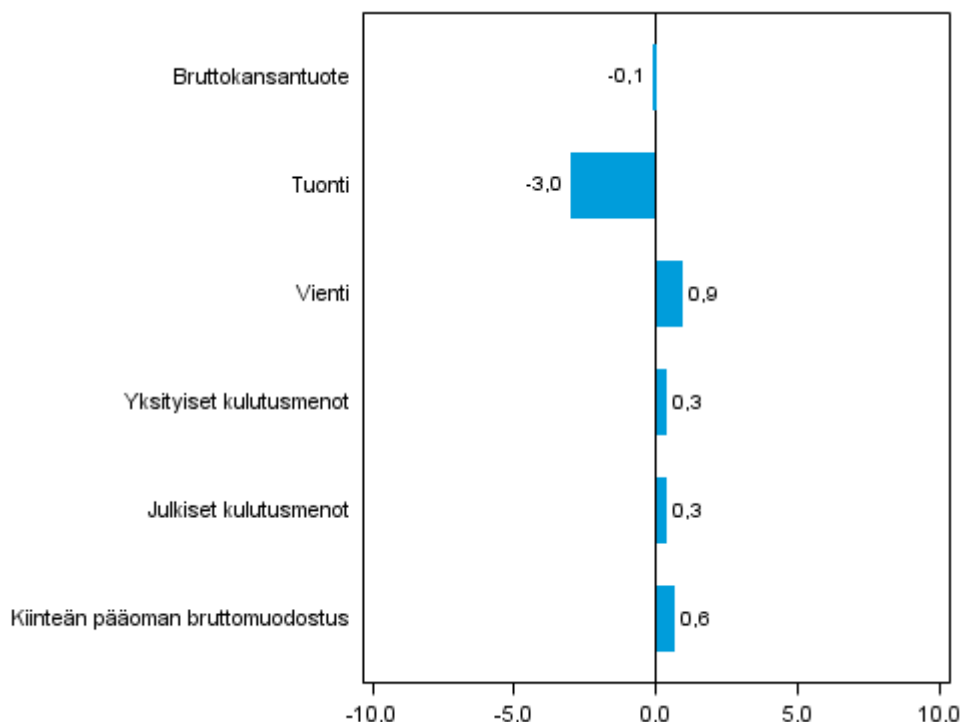
1.2. Tuonti, vienti, kulutus ja investoinnit

Kokonaiskysyntä kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 1,6 prosenttia vuoden takaisesta. Viennin ja rakennusinvestointien supistuminen vähensivät kansantalouden kysyntää.

Kuvio 4. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N1 vuoden takaisesta (työpäiväkorjattuna, prosenttia)

Kuvio 5. Tarjonnan ja kysynnän pääerien volyymin muutokset 2013N1 edellisestä neljänneksestä (kausitasoitettuna, prosenttia)

Viennin volyymi kasvoi tammi-maaliskuussa 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta oli 4 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten. Tavaroiden vienti väheni 4,6 prosenttia ja palveluiden vienti 2 prosenttia vuoden takaiseen verrattaessa. Viennin ja erityisesti tavaraviennin kehitystä arvioitaessa on parasta käyttää alkuperäisiä tai työpäiväkorjattuja tietoja. Suomen tavaraviennin epäsäännöllinen kausivaihtelu vaikeuttaa kausitasoituksen tekemistä, mistä johtuen kausitasoitettuja tietoja ja niistä laskettavia muutosprosentteja on vaikeaa tulkita.

Tuonti väheni 3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 7,9 prosenttia vuoden takaisesta. Tavaroiden tuonti väheni 9,1 prosenttia ja palveluiden tuonti 4,8 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Yksityisen kulutuksen volyymi kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 0,5 prosenttia vuoden takaisesta. Kulutuksen väheneminen vuoden takaiseen nähden selittyy osittain vertailuajankohdan suurella automyynnillä, joka johtui autoveron muutoksista.

Kiinteän pääoman bruttomuodostus kasvoi 0,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä, mutta väheni 5,5 prosenttia vuoden takaisesta. Rakennusinvestoinnit vähenivät 1,6 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 8,2 prosenttia vuoden takaisesta. Toimitilarakentaminen väheni eniten edelliseen neljännekseen verrattuna.

Kone-, laite- ja kuljetusvälineinvestointien volyymi kasvoi 6,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 3,9 prosenttia vuoden takaisesta. Kuljetusvälineinvestointeja kasvatti Viking Linen tammikuussa käyttöönottamus alus.

1.3. Työllisyys, palkat ja kansantulo

Työllisten määrä väheni ensimmäisellä neljänneksellä 0,4 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja työllisiä oli 0,9 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Kansantaloudessa tehtyjen työtuntien määrä väheni 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 2,4 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna.

Työttömyysaste oli tammi-maaliskuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 8,8 prosenttia. Viime vuoden vastaavana aikana työttömyysaste oli 8,0 prosenttia.

Kansantalouden nimellinen palkkasumma kasvoi tammi-maaliskuussa 0,3 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,1 prosenttia vuoden takaiseen verrattuna. Työnantajien maksamien sosiaaliturvamaksujen

tiedot vuoden 2012 osalta ovat tarkentuneet ylöspäin maaliskuussa julkaistuihin verrattuna. Tarkentuneiden tietojen mukaan työnantajan sosiaaliturvamaksuja kertyi vuonna 2012 18,7 mrd. eli 3,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2011.

Toimintaylijäämä (netto), joka vastaa liikekirjanpidossa karkeasti liikevoittoa, pieneni käyvin hinnoin 7,9 prosenttia vuoden takaisesta. Bruttokansantulo oli käyvin hinnoin 0,6 prosenttia pienempi kuin vuosi sitten.

1.4. Käytettävissä olleet tiedot

Neljänneksen ennakkotiedot perustuvat 24.5.2013 käytettävissä olleisiin lähdetietoihin talouskehityksestä.

Vuositason tiedot 1990-2011 vastaavat 31.1.2013 julkaistuja kansantalouden tilinpidon tietoja, paitsi ulkomaat-sektorin tiedot (tuonti, vienti, ensitulot ulkomailta/ulkomaille), jotka ovat voineet tarkentua. Vuoden 2013 toista neljännestä koskevat kansantalouden tiedot julkaistaan 5.9.2013, jolloin myös aiempia neljänneksiä tarkennetaan.

Neljännesvuositiedot voivat täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmistä johtuen tarkentua hieman koko aikasarjan osalta jokaisen julkistuksen yhteydessä. Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat kuitenkin neljänneksen julkistusta seuraavan 2-3 vuoden aikana, koska vuositilinpidon lopulliset tiedot julkaistaan noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Kausitasoitettut ja trendiaikasarjat tarkentuvat aina uusien havaintojen myötä riippumatta alkuperäisen aikasarjan tarkentumisesta.

Laatuseloste on nähtävissä Tilastokeskuksen sivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/laa.html>

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon menetelmäkuvaus: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/men.html>

Neljännesvuositilinpidon taulukkopaketti on saatavilla ilmaiseksi: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tup.html>

Tietojen tarkentuminen

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2012Q1	0,8	0,4	0,5	-0,3
	2012Q2	-1,1	-1,3	-1,3	-0,2
	2012Q3	-0,1	0,1	-0,0	0,1
	2012Q4	-0,5	-0,5	-0,7	-0,2
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2012Q1	1,7	1,8	1,9	0,2
	2012Q2	-0,1	-0,3	-0,1	0,0
	2012Q3	-1,2	-0,7	-0,6	0,6
	2012Q4	-1,5	-1,5	-1,7	-0,2

Viennin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2012Q1	3,7	1,8	2,0	-1,7
	2012Q2	-2,3	-2,7	-2,8	-0,5
	2012Q3	2,4	2,4	2,4	0,0
	2012Q4	-4,4	-4,4	-4,4	0,0
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2012Q1	-0,2	-1,5	-1,5	-1,3
	2012Q2	-0,5	1,1	1,1	1,6
	2012Q3	-1,8	-2,0	-1,9	-0,1
	2012Q4	-2,9	-2,9	-2,9	0,0

Tuonnin volyymin muutoksen tarkentuminen

		1. julkistus	Edellinen julkistus	Uusin julkistus	Tarkentuminen, %-yks.
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä, %	2012Q1	-1,3	-2,1	-1,6	-0,3
	2012Q2	-3,6	-3,5	-3,7	-0,1
	2012Q3	-3,7	-2,5	-2,7	1,0
	2012Q4	1,5	1,5	1,4	-0,1
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta, %	2012Q1	0,9	1,0	1,0	0,1
	2012Q2	-3,1	-3,5	-3,5	-0,4
	2012Q3	-4,1	-5,6	-5,6	-1,5
	2012Q4	-6,5	-6,5	-6,5	0,0

Bruttokansantuotteen volyymin muutoksen tarkentuminen keskimäärin 2010Q1 alkaen, %-yksikköä

	Revisioiden itseisarvojen keskiarvo	Revisioiden keskiarvo
Kausitasoitettu, muutos edellisestä neljänneksestä	0,4	0,0
Työpäiväkorjattu, muutos vuodentakaisesta	0,4	0,0

Laatuseloste: Neljännesvuositilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

Suomen kansantalouden neljännesvuositilinpito perustuu Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmään (EKT1995) ja sen kanssa yhdenmukaiseen maailmanlaajuiseen System of National Accounts 1993 -järjestelmään.

Kansantalouden neljännesvuositilinpito kuvaa systemaattisesti Suomen taloutta samoin käsittein ja määritelmin kuin kansantalouden vuositilinpito, mutta aggregoidummalla tasolla. Taloutta kuvataan niin tuotannon, kysynnän kuin tulonmuodostuksen näkökulmista. Tarkastelu sisältää sekä käypähintaiset että ketjutetut volyymitiedot. (ts. viitevuoden hintaiset tiedot).

Tilasto tehdään 21 toimialan tarkkuudella koko maan tasolla. Investoinneista eli kiinteän pääoman bruttomuodostuksesta tietoja on jaettuna rakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä muihin investointeihin. Kotitalouksien kulutuksessa on käytössä kestävyysluokkajako (kestävät-, puolikestävät-, lyhytikäiset tavarat, palvelut sekä turismimenot nettona).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto. Sen laadinta perustuu erilaisiin taloudellista kehitystä kuvaaviin tilastoihin ja lähdeaineistoihin, joita Tilastokeskus ja muut laitokset tekevät. Vuositasot ovat kansantalouden vuositilinpidon mukaisia.

Toimialoittaiset arvonlisäykset summataan perushintaiseksi arvonlisäykseksi. Siihen lisätään tuoteverot ja vähennetään tuotetukipalkkiot, jolloin päästään markkinahintaiseen bruttokansantuotteeseen.

Kansantalouden kokonaistarjonnan ja -kysynnän erotuksena näytetään tilastollinen ero. Samoin tulonäkökulmasta laskettuna residuaaliksi jää toimintaylijäämä ja sekatulot.

Kausitasoitus tehdään Tramo/Seats -menetelmällä. Käypähintaisten sarjojen osalta kausitasoitettujen alasarjat summataan aggregaattitaso sarjoiksi. Viitevuoden hintaiset aikasarjat kausitasoitetaan kaikki erikseen. Tiedoille tehdään työpäivä/kauppapäiväkorjaus, mikäli tarpeellista. Alkuperäisten aikasarjojen lisäksi tietokantataulukoissa on saatavilla työpäiväkorjatut sarjat, kausitasoitettujen (ja työpäiväkorjatut) sarjat sekä trendisarjat. Lisätietoa kausitasoituksesta: http://tilastokeskus.fi/til/tramo_seats_fi.html

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Kansantalouden neljännesvuositilinpidon tiedot tarkentuvat pääosin kolmesta syystä. Ensinnäkin, laadinnassa käytettävät lähdeaineistot saattavat tarkentua tai ne saadaan käyttöön vasta ensijulkistuksen jälkeen. Toiseksi neljännesvuositilinpidon tiedot täsmäytetään vastaamaan aina uusimpia käytettävissä olevia vuositilinpidon tietoja, jolloin kaikki muutokset kansantalouden tilinpidon vuositiedoissa tarkentavat myös neljännesvuositilinpitoa. Kolmanneksi, neljännesvuositilinpidon laadinnassa käytetyt täsmäytys- ja kausitasoitusmenetelmät käsittelevät koko aikasarjan yhdellä kertaa, jolloin lähdeaineiston tai vuositason muutos yhdellä neljänneksellä/vuodella tarkentaa yleensä myös sitä edeltävien neljännten tietoja.

Suurimmat tarkentumiset tapahtuvat ensijulkistusta seuraavien 2–3 vuoden aikana, sillä vuositilinpidon tiedot tulevat lopullisiksi noin kahden vuoden viiveellä tilastovuoden päättymisestä. Tämän jälkeen tietojen tarkentuminen on yleensä vähäistä. Tarkentumisten suurusluokka näkyy revisiotaulukoista:

<http://tilastokeskus.fi/til/ntp/tau.html>.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Julkaistaan viimeistään 65 päivää kunkin vuosineljänneksen päättymisen jälkeen. Tiedot ovat ennakkollisia ja niitä tarkennetaan aina julkaistaessa uusi neljännes. Tiedot muutetaan vastaamaan vuositilinpidon tietoja aina uusien vuositietojen valmistuttua.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internetsivuilla: <http://tilastokeskus.fi/til/ntp/index.html>. Lisäksi tiedot ovat saatavissa Astika-aikasarjatietokannasta.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tiedot ovat vertailukelpoisia kaikkiin ESA95 ja SNA93 perustuviin kansantalouden tilinpidon tietoihin. Neljännestitilinpidon aikasarjat alkavat vuodesta 1990.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden neljännesvuositilinpito on johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Kansantalouden tilinpito onkin ainoa käytettävissä oleva yhtenäinen tilasto talouden kehityksestä. Tästä johtuen tilinpidon tiedoissa saattaa olla eroja lähdetilastoihin verrattuna.

Lisätietoja

Pasi Koikkalainen 09 1734 3332

Samu Hakala 09 1734 3756

Vastaava tilastojohtaja:

Leena Storgårds

kansantalous.suhdanteet@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpito 2013, 1. neljännes. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

*Tietopalvelu, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi*

*Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi*

*ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-9749 (pdf)*